

8. gyakorló feladatsor (kiadva: 2016. április 7., ellenőrzés: 2016. április 14.)

Elektromágnesség, emelt szint, 2015/16, csütörtök, 10:15-11:45, 4.52

Használd Faraday egyesített indukciótörvényét az alábbi feladatok megoldásához! Faraday egyesített indukciótörvénye a következőt állítja. Tekintsünk egy vékony vezető keretet, aminek alakját és annak időfüggését a $\Gamma(t)$ zárt görbe adja meg. Rögzítsük a görbe körüljárási irányát. Egy $\mathbf{B}(\mathbf{r}, t)$ mágneses térben a vezető keretben a körüljárási irányban indukált feszültség

$$U_{\text{ind}}(t) = -\frac{d\Phi(t)}{dt}, \quad (1)$$

ahol $\Phi(t)$ a mágneses tér fluxusa egy tetszőleges, a $\Gamma(t)$ görbe által kifeszített nyílt $A(t)$ felületre,

$$\Phi(t) = \int_{A(t)} \mathbf{B}(t) \cdot d\mathbf{F}, \quad (2)$$

ahol az $A(t)$ nyílt felület irányítását a $\Gamma(t)$ görbe körüljárási irányához képest a jobbkézszabály határozza meg (ahogy azt a Stokes-tételnél megszoktuk).

8.1 Körvezetőt átszűrő mágneses fluxus az ábrán látható módon változik az időben. Ábrázold a vezetőben indukálódó feszültséget az idő függvényében!

8.2. Az ábrán látható R ellenállású, r sugarú körvezetőt állandó ω szögsebességgel forgatjuk az egyik átmérője körül. Adott a homogén B tér nagysága is. Határozd meg a vezetőben indukálódó áram időfüggését!

8.3. Az ábrán látható áramkörben a félkör alakú szakaszt tartalmazó vezetéket állandó ω szögsebességgel forgatjuk. Határozd meg az áramkörben indukálódó áram időfüggését! A vezetékek ellenállását hanyagold el.

8.4 Téglalap alakú áramkör egyik oldala rugalmas vezetékből készül. Tegyük fel, hogy ez a rugalmas szakasz gitárhúrszerű rezgést végez, és a pillanatnyi alakját megadó függvény

$$u(z, t) = A \sin(\omega t) \sin(\pi z/L) \quad (3)$$

alakú. Határozd meg az áramkörben indukálódó áram időfüggését! A vezetékek ellenállását hanyagold el.

8.5 Az ábrán látható áramkörben a mozgatható vezetéket nyugalmi helyzetből indítva, azt állandó F erővel mozgatjuk. Add meg a vezeték sebességének és az áramkörben indukálódó áramnak az időfüggését! A hosszú idő elteltével beálló stacionárius állapotban mekkora lesz az áramkörben folyó áram?

8.6 Állandó I áram által átjárt, végtelen hosszú, egyenes vezető terében egy a oldalhosszú, négyzet alakú, R ellenállású vezető keretet mozgatunk az ábrán látható módon. Határozd meg a négyzet alakú vezetékben indukált feszültséget!

